

Nader onderzoek steenuil en vleermuizen

Vlierden Zuid Vlierden

Rapport: 302520



Ons groene
inzicht
brengt
uw groen
in zicht!

. . .

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Deurne

Mevrouw [REDACTED]

Markt 1

5751 BE DEURNE



Dossiergegevens

Dossiernummer: 302520
Uw referentie: 00669533/01126554
Status rapport: v1.0 Concept
Datum rapport: 1 juli 2020

Citeertitel: [REDACTED] 2020., Nader onderzoek steenuil en vleermuizen
Vlierden Zuid, Vlierden, 302520, Cobra Groeninzicht Vianen (NB)

Projectteam

Projectverantwoordelijke: [REDACTED]
Vakspecialist: [REDACTED] (adviseur/veldecoloog)
Kwaliteitscontrole: [REDACTED] (adviseur/veldecoloog)
Redactie: [REDACTED]



Contactgegevens

info@Cobra-groeninzicht.nl
www.Cobra-groeninzicht.nl
T. 088 – 262 72 00

Adres

Cobra Groeninzicht
Franssenstraat 66
5434 SJ Vianen (NB)

Bedrijfsgegevens

KvK Eindhoven 17232157
Btw-nr. NL 8199.70.220.B01
IBAN NL90 INGB 0008 5217 90

Inhoud

Samenvatting	2
1 Inleiding	4
2 Situatie en planvorming	5
2.1 Projectgebied	5
2.2 De situatie	5
2.3 Planvorming	7
3 Werkwijze	8
3.1 Steenuil	8
3.2 Vleermuizen	9
4 Resultaten	10
4.1 Steenuil	10
4.2 Vleermuizen	10
4.2.1 Waargenomen soorten	10
4.2.2 Geen verblijfplaatsen binnen projectgebied	10
4.2.3 Geen overige functies voor vleermuizen	11
4.2.4 Verblijfplaatsen laatvlieger (buiten projectgebied)	11
4.2.5 Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis (buiten projectgebied)	11
5 Conclusie en advies	12
5.1 Onderzoeksvragen	12
5.2 Advies	13
6 Verklarende woordenlijst	14
7 Literatuurlijst	15

Bijlage 1.	Cv's betrokken ecologen
Bijlage 2.	Quickscan Natuur
Bijlage 3.	Waarnemingen steenuil
Bijlage 4.	Waarnemingen vleermuizen



Samenvatting

In opdracht van gemeente Deurne heeft Cobra Groeninzicht een nader onderzoek uitgevoerd naar steenuilen en vleermuizen bij het projectgebied 'Vlieders Zuid' in Vlieders. Voor steenuilen gaat het om een gericht onderzoek naar de functionele leefomgeving voor steenuil. Voor vleermuizen gaat het om een beoordeling van mogelijke verblijfplaatsen in gebouwen en daaraan gerelateerde foerageergebieden en vliegroutes.

Aanleiding en doel

Het projectgebied wordt mogelijk omgevormd tot woonlocatie. Hierbij konden negatieve effecten op steenuilen en vleermuizen op voorhand niet uitgesloten worden. Steenuilen en alle soorten vleermuizen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermd. Gemeente Deurne wil weten hoe te handelen binnen het kader van de Wnb.

Werkwijze

Wij hebben het rapport van de in 2019 door Cobra adviseurs bv uitgevoerde ecologische quickscan geraadpleegd om de aanpak van het nader onderzoek te bepalen. Vervolgens hebben wij op drie momenten gericht veldonderzoek naar steenuilen uitgevoerd volgens de richtlijnen uit het Kennisdocument Steenuil. Ook hebben wij contact gezocht met de lokale vogelwerkgroep. Wij hebben op vier momenten gericht onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen volgens de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol 2017.

Resultaten

Het omvormen van het projectgebied tot woonlocatie heeft geen nadelige gevolgen voor steenuilen of vleermuizen. Het projectgebied is namelijk geen onderdeel van het functionele leefgebied van steenuil gebleken. Wij hebben weliswaar steenuilen in de omgeving van het projectgebied waargenomen, maar deze zijn in hun voortbestaan niet afhankelijk van het projectgebied. De gebouwen blijken niet in gebruik door vleermuizen. Het projectgebied is ook geen essentieel onderdeel van een foerageergebied of vliegroute voor vleermuizen.

Wet natuurbescherming

Het omvormen van het projectgebied tot woonlocatie leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb ten aanzien van steenuilen en vleermuizen. Er is dus geen ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Advies overige soorten

Wij raden u aan om de adviezen ten aanzien van soorten anders dan steenuilen en vleermuizen uit onze eerdere quickscan op te volgen.

1

Inleiding

In opdracht van gemeente Deurne heeft Cobra Groeninzicht een nader onderzoek naar steenuilen en vleermuizen uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd bij het projectgebied 'Vlierden Zuid' in Vlierden, gemeente Deurne, provincie Noord-Brabant. [REDACTED] en [REDACTED] hebben het veldwerk uitgevoerd in de periode augustus 2019 – juni 2020. [REDACTED] heeft aansluitend dit rapport opgesteld. [REDACTED] heeft dit rapport inhoudelijk gecontroleerd. De cv's van de bij dit onderzoek betrokken ecologen zijn te zien in bijlage 1.

Aanleiding en doel

Dit onderzoek moet uitgevoerd worden omdat het projectgebied in de nabije toekomst mogelijk wordt omgevormd tot woonlocatie. Uit een in 2019 uitgevoerde quickscan Natuur (zie rapport 'F&F Deurne Vlierden Zuid Vlierden v1.0' met ons kenmerk 302370 in bijlage 2) is gebleken dat steenuilen het projectgebied mogelijk gebruiken als onderdeel van hun leefgebied. Ook blijkt dat er mogelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis in gebouwen binnen het projectgebied. Wij hebben onderzocht of en in welke vorm deze functies daadwerkelijk aanwezig zijn. U wilt namelijk weten hoe u moet handelen binnen het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Onderzoeksvragen

Wij beantwoorden met dit onderzoek de volgende vragen:

- Maken steenuilen en vleermuizen gebruik van het projectgebied?
- Wat is de waarde van het projectgebied voor steenuilen en vleermuizen?
- Welke vervolgstappen zijn noodzakelijk in het kader van de Wet natuurbescherming?

Hebt u na het lezen van dit rapport nog vragen?

Neem dan contact op met [REDACTED] op telefoonnummer 088-262 72 00.

Uw veelzijdig specialist,

 cobra
GROENINZICHT



[REDACTED]
Directeur

Vianen (NB), 1 juli 2020

2 Situatie en planvorming

2.1 Projectgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich aan de Vlierdenseweg en de Pastoriestraat ten zuiden van de dorpskern van Vlierden. Het gebied ligt in de overgangszone van relatief dichte bebouwing naar het buitengebied. Op afbeelding 1 is het projectgebied globaal gemarkeerd.

Afbeelding 1. Projectgebied



2.2 De situatie

Het onderzoeksgebied omvat zowel een bebouwd als onbebouwd deel. In het bebouwd deel staat een bedrijfspand aan de Vlierdenseweg. Aan de achterzijde van het pand staat een kapschuur. Op het terrein direct achter het pand wordt op het moment van ons onderzoek haardhout verwerkt en opgeslagen. Het onbebouwde deel bestaat voornamelijk uit onbegraasd en onbemest grasland dat wordt omzoomd door bomenrijen en particuliere achtertuinen. Tussen de meest zuidelijke bomen in het gebied liggen takkenhopen. Op foto 1 t/m 3 is de situatie afgebeeld.

Foto 1. Woning en bedrijfspand aan de Vlierdenseweg



Foto 2. Verwerkings- en opslagplaats van hardhout achter het bedrijfspand



Foto 3. Braakliggend perceel met grasland en omliggende bomenrijen





2.3 Planvorming

De gemeente Deurne wil het gebied beschikbaar maken als woonlocatie. Dit betekent dat het terrein bouwrijp gemaakt wordt en dat woningbouw wordt gerealiseerd. Wij nemen als uitgangspunten dat voor het bouwrijp maken de bestaande gebouwen, bomen en beplantingen in het projectgebied worden verwijderd en dat de bodem wordt afgegraven of opgehoogd. Uiteindelijk vindt woningbouw plaats en wordt het gebied ingericht als woonlocatie inclusief bestrating en straatverlichting. Wanneer en gedurende welke periode de werkzaamheden worden uitgevoerd is op het moment van dit onderzoek nog niet bekend.

3 Werkwijze

3.1 Steenuil

Kennisdocument Steenuil

Bij het uitvoeren van dit onderzoek hebben wij gebruikgemaakt van het Kennisdocument Steenuil. In het kennisdocument staan onder andere aanbevelingen over onderzoeksmethoden en optimale onderzoeksperioden en -omstandigheden.

Lokale vogelwerkgroep

Wij hebben contact gezocht met de lokale vogelwerkgroep en deze gevraagd om informatie met ons te delen over waarnemingen, territoria en eventuele broedsuccessen van steenuilen in en nabij het projectgebied.

Veldwerk

Wij hebben op drie momenten het projectgebied bezocht en met verschillende methoden gericht onderzoek uitgevoerd naar steenuilen. Hieronder lichten wij de toegepaste methoden toe. Een overzicht van het uitgevoerde veldwerk is weergegeven in tabel 1. Tijdens het vleermuisonderzoek (zie paragraaf 3.2) hebben wij ook gelet op aanwezigheid van steenuilen.

Uitlokken baltsroep

Tijdens drie veldbezoeken in de baltsperiode van steenuil (globaal tussen 1 februari en 30 april) hebben wij geluidsfragmenten van de baltsroep van steenuil afgespeeld. Dit hebben wij gedaan om een territoriumroep van eventueel aanwezige steenuilen uit te lokken. Aan de hand daarvan stellen wij de aanwezigheid en eventuele nestlocaties van steenuilen vast. De geluidsfragmenten hebben wij afgespeeld via een mobiele telefoon en versterkt met behulp van een luidspreker. Dusdanig dat het geluid vergelijkbaar is met het volume van de baltsroep van een steenuil. Wij hebben deze methode toegepast binnen een straal van circa 300 tot 500 m rondom het projectgebied. Deze afstand hebben wij bepaald vanwege het feit dat steenuilen doorgaans een territorium hebben van vijf tot dertig hectare. Een cirkelvormig territorium van dertig hectare heeft een straal van circa 300 m. Wij nemen als uitgangspunt dat een nestlocatie ongeveer het middelpunt is van een territorium en dat het territorium zich tot circa 300 m rondom het middelpunt kan uitstrekken.

Sporen

Tijdens alle veldbezoeken hebben wij binnen het projectgebied gezocht naar braakballen, prooiresten en uitwerpselen van steenuilen. Dit hebben wij uitgevoerd door op en onder overhangende takken te zoeken naar dergelijke aanwijzingen van aanwezigheid van steenuilen. Wij hebben hierbij gebruikgemaakt van een zaklamp.

Visueel waarnemen

Gedurende alle veldbezoeken hebben wij rond zonsopgang of zonsondergang actief gelet op aanwezigheid van steenuilen in en in de nabijheid van het projectgebied. Wij hebben hierbij waar mogelijk een verrekijker gebruikt.

Tabel 1. Uitgevoerde veldbezoeken en de omstandigheden bij het steenuilenonderzoek

	Bezoek 1	Bezoek 2	Bezoek 3
Datum	19 februari 2020	16 maart 2020	27 april 2020
Start-/eindtijd	6.15 – 7.45 uur	19.45 – 21.15 uur	5.00 – 6.00 uur
Onderzoeker			
Temperatuur (gemiddeld)	4°C	10°C	2°C
Windkracht	3 Bft	2 Bft	2 Bft
Windrichting	ZW	NW	N

3.2 Vleermuizen

Aanpak

Wij hebben door visuele waarnemingen en met behulp van batdetectors bepaald of vleermuizen bij de woningen aanwezig zijn en wat voor gedrag zij vertonen. Het gedrag geeft inzicht in de functionaliteit van het projectgebied voor vleermuizen. Wij hebben gelet op het in- en uitvliegen van potentiële verblijfplaatsen, foerageergedrag, langsvliegen en het uiten van sociale roepen. Wij hebben bij dit onderdeel van het onderzoek gebruikgemaakt van de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol 2017. Dit protocol is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus en goedgekeurd door zoogdiervereniging VZZ, Gegevens Autoriteit Natuur (GAN) en het Ministerie van LNV.

Onderzoeksinspanning

Wij hebben vier gerichte veldbezoeken uitgevoerd. Om het aantal onderzoeksronden te bepalen, zijn de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol leidend en zijn wij ervan uitgegaan dat in het projectgebied verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis aanwezig kunnen zijn. Een overzicht van het uitgevoerde veldwerk is weergegeven in tabel 1.

Ten aanzien van laatvlieger adviseert het Vleermuisprotocol onder andere twee avondveldbezoeken vanaf zonsondergang tot twee uur na zonsondergang in de periode 15 mei – 15 juli (kraamperiode). Wij hebben ervoor gekozen om in deze periode één avondveldbezoek en één ochtendveldbezoek uit te voeren. Voor deze avond- en ochtendveldbezoeken hebben wij een half uur tot een uur langer uitgetrokken dan voorgeschreven. Uit wetenschappelijk onderzoek is namelijk gebleken dat laatvliegers (en op basis van persoonlijke waarnemingen ook gewone dwergvleermuizen) in de kraamperiode gedurende de nacht regelmatig terugkeren naar verblijfplaatsen. Bovendien zijn terugkerende laatvliegers eenvoudiger waar te nemen dan uitvliegende laatvliegers op het moment dat er nog geen concrete aanwijzingen voor een verblijfplaats zijn. Dit, in combinatie met het verspreiden van onze veldbezoeken over verschillende tijdstippen en langere veldbezoeken dan voorgeschreven, vergroot de nauwkeurigheid van ons onderzoek.

Tabel 2. Uitgevoerde veldbezoeken en de omstandigheden bij het vleermuisonderzoek

	Bezoek 1	Bezoek 2	Bezoek 3	Bezoek 4
Datum	29 augustus 2019	27 september 2019	26 mei 2020	25 juni 2020
Start-/eindtijd	20.30 – 23.30 uur	5.00 – 7.30 uur	21.30 – 0.00 uur	2.20 – 5.20 uur
Onderzoeker				
Temperatuur (gemiddeld)	17°C	14°C	15°C	16°C
Windkracht	1 Bft	2 Bft	1 Bft	2 Bft
Windrichting	NW	ZW	NO	NO

4 Resultaten

4.1 Steenuil

Informatie lokale vogelwerkgroep

Wij hebben contact opgenomen met een vogelwerkgroep die zich inzet voor het welzijn, beheer en monitoren van de vogels in de gemeente Deurne en omstreken. Ondanks meerdere verzoeken heeft deze vogelwerkgroep geen specifieke informatie willen verschaffen over het voorkomen van steenuilen in of nabij het projectgebied.

Resultaten veldwerk

Geluidswaarnemingen

Wij hebben op 16 maart 2020 een territoriumroep van steenuil gehoord vanaf een erf buiten het projectgebied. Dit wijst op een bewoond territorium en op een nestlocatie van steenuilen op het betreffende erf. Uit onze geluidswaarnemingen maken wij op dat het gaat om een locatie op circa 650 m afstand van het projectgebied. De waarnemingen tijdens het veldwerk zijn schematisch weergegeven op een plattegrond in bijlage 3.

Sporen

In en in de nabijheid van het projectgebied hebben wij geen sporen van steenuilen aangetroffen.

Overige waarnemingen

Tijdens het vleermuisonderzoek hebben wij op verschillende momenten steenuilen gehoord en op één moment gezien. Op de avonden van 29 augustus 2019 en 26 mei 2020 gaat het om een kortstondige roep van een steenuil op een geschatte afstand van 250 meter afstand van het projectgebied. In de vroege ochtend van 25 juni 2020 hebben wij een steenuil visueel en roepend waargenomen aan de rand van het projectgebied.

4.2 Vleermuizen

4.2.1 Waargenomen soorten

Tijdens ons onderzoek met de batdetector hebben wij waarnemingen geregistreerd van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Wij hebben gewone dwergvleermuis tijdens alle vier de veldbezoeken kortstondig foeragerend en/of baltsend aangetroffen in of in de directe nabijheid van het projectgebied. Laatvlieger hebben wij tijdens drie veldbezoeken waargenomen, voornamelijk buiten het projectgebied. Rosse vleermuis is op twee momenten kortstondig hoog overvliegend aanwezig geweest. De locaties van onze waarnemingen zijn schematisch weergegeven op de kaarten in bijlage 4. Andere soorten vleermuizen hebben wij niet waargenomen.

4.2.2 Geen verblijfplaatsen binnen projectgebied

Wij hebben geen in- en/of uitvliegende vleermuizen waargenomen bij gebouwen binnen het projectgebied. Hieruit maken wij op dat er ook geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn binnen het projectgebied.

4.2.3 Geen overige functies voor vleermuizen

Geen essentieel foerageergebied

Tijdens alle veldbezoeken zijn zo nu en dan kortstondig een of twee gewone dwergvleermuizen en een laatvlieger en rosse vleermuis foeragerend aanwezig in het projectgebied. Deze exemplaren maken afwisselend gebruik van de open plekken in het projectgebied en de omliggende particuliere tuinen. Op basis van onze waarnemingen kunnen wij stellen dat het projectgebied en de directe omgeving onderdeel zijn van een groter netwerk aan foerageerlocaties voor enkele gewone dwergvleermuizen, laatvliegers en rosse vleermuizen. Het projectgebied zelf is echter geen op zichzelf staand en essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Geen vaste vliegroute

Wij hebben binnen het projectgebied geen vaste vliegroute kunnen vaststellen van de vleermuizen die wij tijdens het onderzoek hebben waargenomen.

4.2.4 Verblijfplaatsen laatvlieger (buiten projectgebied)

Kraamverblijfplaats laatvlieger

Tijdens het veldbezoek op 26 mei 2020 hebben wij bij een woonhuis op het adres Vlierdenseweg 203 (net buiten het projectgebied) een kraamverblijfplaats vastgesteld van laatvlieger. Tijdens de avondschemering hebben wij hier 15 tot 25 laatvliegers zien uitvliegen. Exacte aantallen en uitvlieglocaties hebben wij niet kunnen vaststellen, aangezien de focus van ons onderzoek op dat moment lag op de gebouwen binnen het projectgebied. De laatvliegers die wij hebben zien uitvliegen, vlogen in zuidelijk richting weg en gebruiken daarbij dus niet het projectgebied.

Kraam- en/of zomerverblijfplaats laatvlieger

Tijdens het ochtendveldbezoek op 25 juni 2020 hebben wij op hetzelfde adres en op het adres Vlierdenseweg 198 (ook buiten het projectgebied) respectievelijk drie en twee laatvliegers invliegend gedrag zien vertonen. Dit kan duiden op een kraamverblijfplaats, maar ook op een zomerverblijfplaats vanwege het relatief lage aantal vleermuizen.

4.2.5 Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis (buiten projectgebied)

Paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

Op 29 augustus 2019 hebben wij bij woningen buiten het projectgebied twee paarterritoria van gewone dwergvleermuis vastgesteld aan de hand van roepende mannetjes. Het gaat om de adressen Vlierdenseweg 212 en Waagweg 1. De aanwezigheid van paarterritoria betekent ook dat daadwerkelijke paarverblijfplaatsen aanwezig zijn in de woningen. Het is niet vast te stellen om welke plek het precies gaat, omdat wij alleen baltsroepen hebben gehoord van rondvliegende vleermuizen en niet vanuit een verblijfplaats in een woning. Het is van gewone dwergvleermuis bekend dat de baltsroepen voornamelijk tijdens het vliegen worden geuit, maar wel in de buurt van een paarverblijfplaats.

Zomerverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

Tijdens het avondveldbezoek op 26 mei 2020 hebben wij bij een woonhuis op het adres Vlierdenseweg 212 (net buiten het projectgebied) een zomerverblijfplaats vastgesteld van gewone dwergvleermuis. Het gaat om een zomerverblijfplaats van één gewone dwergvleermuis achter overhangende dakpannen aan de kopse gevel van de woning. Wij hebben deze vleermuis de verblijfplaats zien uitvliegen tijdens de avondschemering. Tijdens de ochtendschemering op 25 juni 2020 heeft een gewone dwergvleermuis een poging gedaan deze verblijfplaats in te vliegen, maar is uiteindelijk in een andere richting weggevlogen. Tijdens hetzelfde veldbezoek hebben wij bij een woonhuis op het adres Huispad 2 vier gewone dwergvleermuizen een zomerverblijfplaats onder de overstek van het woonhuis zien invliegen.

5 Conclusie en advies

5.1 Onderzoeksvragen

Maken steenuilen en vleermuizen gebruik van het projectgebied?

Steenuilen

Tijdens het steenuilenonderzoek hebben wij geen steenuilen waargenomen in of vlakbij het projectgebied. Tijdens het vleermuisonderzoek hebben wij wel een steenuil waargenomen op circa 250 m afstand van het projectgebied en eenmalig kortstondig aan de rand van het projectgebied. Op basis van deze kortstondige waarneming in combinatie met het ontbreken van sporen in en vlakbij het projectgebied, concluderen wij dat steenuilen geen gebruikmaken van het projectgebied om er regelmatig te jagen.

Vleermuizen

Er zijn drie soorten vleermuizen in en nabij het projectgebied aanwezig. Het gaat om gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Alle waargenomen vleermuizen hebben wij met voldoende zekerheid op soortniveau kunnen determineren op basis van visuele waarnemingen en/of geluidsanalyse.

Wat is de waarde van het projectgebied voor steenuilen en vleermuizen?

Steenuilen

Wij hebben geen concrete aanwijzingen gevonden dat steenuilen regelmatig gebruikmaken van het projectgebied. Het is wel mogelijk dat steenuilen incidenteel het projectgebied bezoeken om te jagen, maar het projectgebied is geen essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving van steenuil. Er zijn ook geen nestplaatsen van steenuilen in of vlakbij het projectgebied aanwezig. Wij hebben wel een nestplaats van steenuilen op circa 650 m afstand van het projectgebied aangetoond. De afstand tussen het projectgebied en de aangetoonde nestplaats overschrijdt echter de aangenomen maximale grootte van een steenuilenterritorium. Hierdoor is geen sprake van een samenhang tussen het projectgebied en de aangetoonde nestplaats buiten het projectgebied.

Vleermuizen

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig binnen het projectgebied. Het projectgebied functioneert ook niet als essentieel foerageergebied of als vaste vliegroute voor vleermuizen. Buiten het projectgebied zijn wel een kraamverblijfplaats van laatvlieger en enkele zomerverblijfplaatsen van laatvlieger en gewone dwergvleermuis aanwezig. Wij hebben echter geen relatie tussen deze verblijfplaatsen en het projectgebied kunnen aantonen.

Welke vervolgstappen zijn noodzakelijk in het kader van de Wet natuurbescherming?

Er zijn ten aanzien van vleermuizen en steenuilen geen vervolgstappen noodzakelijk in het kader van de Wet natuurbescherming. Het projectgebied heeft namelijk geen essentiële functie voor steenuilen en vleermuizen.



5.2 Advies

Advies voor overige soorten uit quickscan opvolgen

Wij raden u aan om de adviezen ten aanzien van soorten anders dan steenuil en vleermuizen uit onze eerdere quickscan op te volgen.

Voorzieningen voor vleermuizen in nieuwe woningen

U bent het in dit geval niet overal verplicht, maar wij adviseren u toch om waar mogelijk permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen te integreren in de nieuwe woningen. Daarnaast kunt u ook denken aan permanente nestkasten voor gierzwaluw en huismus. Er zijn talloze mogelijkheden om zo de kansen voor deze soorten te vergroten en een bijdrage te leveren aan het versterken van de natuur in de stedelijke omgeving. Wij denken graag met u mee over de mogelijkheden.

6 Verklarende woordenlijst

Foerageergebied

Het gebied of netwerk van gebieden waarin een soort zich van voedsel voorziet.

Functionele leefomgeving

Onder de functionele leefomgeving van een nest of rustplaats verstaan we de omgeving die nodig is om een nest of rustplaats als zodanig te laten functioneren.

Nader onderzoek

Een nader onderzoek is een diepgaande beoordeling naar de functionaliteit van bijvoorbeeld rust- en verblijfplaatsen, de functionaliteit van biotopen voor beschermde soorten en het bepalen van welke soorten op welke manier gebruik maken van het projectgebied. Een quickscan geeft een eerste inschatting. Het nader onderzoek maakt de inschatting concreet.

Ontheffing

Onder bepaalde voorwaarden mogen soms de verbodsbepalingen uit de Wnb geschonden worden als daarvoor een ontheffing wordt afgegeven. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Projectgebied

Het gebied waarin werkzaamheden worden verricht en wat geldt als grens voor het uitvoeren van de beoordelingen in het kader van nader onderzoek. De beoordeling van natuurwaarden en het voorkomen van beschermde soorten houdt echter niet op bij de projectgrens. In het nader onderzoek vormt het projectgebied en de omgeving het onderzoeksgebied.

Quickscan Natuur

In onze quickscan toetsen wij een voorgenomen ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming. De twee hoofdvragen zijn: Zijn de voorgenomen werkzaamheden in strijd met de Wet natuurbescherming (Wnb) of met provinciaal beleid? En welke vervolgstappen zijn nodig voordat met de uitvoering gestart kan worden? Met dit rapport heeft de initiatiefnemer een bewijsstuk in handen dat een ecologische quickscan is verricht.

Verblijfplaats

Een verblijfplaats is een onderdeel van het leefgebied van een soort en is essentieel voor het functioneren van de soort. Per soort is de beschrijving van een verblijfplaats verschillend. Voor een vis is dit bijvoorbeeld een ondiep gedeelte van een sloot, voor een vogel een nest en voor een vleermuis een boomholte of een spouwmuur.

Wet natuurbescherming (verbodsbepalingen)

De Wet natuurbescherming is de Nederlandse wet die de bescherming van natuurgebieden, soorten en bos regelt.

7 Literatuurlijst

Kennisdocumenten

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.

Algemene literatuur

- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Geraadpleegde websites

- www.vleermuis.net (soorteninformatie)
- www.sovon.nl (soorteninformatie)
- www.bij12.nl (kennisdocumenten beschermde soorten)

Bijlage 1

Cv's betrokken ecologen

Naam: ██████████ BSc

Functie: Veldecoloog, projectleider, kwaliteitscontroleur

Relevante opleidingen:

- HBO Natuur en landschapsinrichting, Larenstein, Velp, met specialisatie in natuurbeheer, vegetatiekunde en landschapsecologie
- Vleermuizen en Planologie, cursus van de Zoogdiervereniging
- Gecertificeerd niveau 3 gedragscode bestendig beheer groenvoorzieningen
- European Tree Technician, specialist bomen

Ervaring:

██████████ werkt sinds 2008 bij Cobra adviseurs als specialist natuur & ecologie. Sinds 2008 heeft ██████████ ruime ervaring opgedaan in het uitvoeren van quickscans en, sinds 2011, in het uitvoeren van vleermuisonderzoek. Sinds 2009 verzorgt Dennis de ecologische begeleiding van opdrachtgevers bij de voorbereiding van projecten. Samen bespreekt ██████████ met de opdrachtgevers de te nemen stappen in het kader van de Wet natuurbescherming en verzorgt offertes, onderzoek en ontheffingsaanvragen.

Meer informatie over ██████████ is op te vragen bij Cobra adviseurs uit Vianen, NB.

Naam: ██████████ MSc

Functie: Veldecoloog, projectleider, kwaliteitscontroleur

Relevante opleidingen:

- HBO Aquatische Ecotechnologie / Watermanagement, HZ University of Applied Sciences (cum laude)
- Minor Bachelor of Biodiversity, Unitec Institute of Technology New Zealand
- MSc Biology & Science Communication and Society, Universiteit Leiden (cum laude)
- Gecertificeerd niveau 4 gedragscode ruimtelijke ontwikkelingen
- Vleermuizen en Planologie, cursus van de Zoogdiervereniging

Ervaring:

██████████ is sinds 2016 werkzaam bij Cobra adviseurs als specialist bomen, water & ecologie. ██████████ is vanaf het begin betrokken bij het uitvoeren en rapporteren van quickscans, vleermuisonderzoek en onderzoek naar andere beschermde soorten waaronder steenuil, buizerd, rugstreeppad en marterachtigen. ██████████ voert momenteel opdrachten uit voor gemeenten, waterschappen en projectontwikkelaars en voert voor deze partijen de gesprekken in de offertefase, voert veldwerk uit en rond samen met de opdrachtgever een project af.

Meer informatie over ██████████ is op te vragen bij Cobra groeninzicht uit Vianen, NB.



Naam: ██████████

Functie: Veldecoloog, specialist verblijfplaatsen beschermde soorten

Relevante opleidingen:

- MBO niveau 4 Bos en Natuurbeheer bij MBCS Velp
- Cursus Wet natuurbescherming niveau 1 bij IPC Groen
- Cursus Wet natuurbescherming niveau 2 bij IPC Groen

Ervaring:

██████████ is zelfstandig ondernemer en heeft zich gespecialiseerd als veldecoloog met als specialisatie het opsporen van verblijfplaatsen van beschermde soorten. Daarnaast voert ██████████ sinds 2013 zelfstandig quickscans uit en nader onderzoek naar vleermuizen, vogels en kleine zoogdieren. Als docent van de opleiding 'Wet natuurbescherming Zorgvuldig handelen niveau 1 en 2' en als gastdocent van de opleiding 'Faunacontroleur' beschikt ██████████ over actuele kennis van de huidige natuurwetgeving en de praktische invulling daarvan.

Meer informatie over ██████████ is op te vragen bij Cobra Groeninzicht.

Bijlage 2

Quicksan Natuur



Quicksan Natuur

Vlierden Zuid Vlierden

Onze referentie: 302370



Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Deurne

De heer [REDACTED]

Markt 1

5751 BE DEURNE



Dossiergegevens

Onze referentie: 302370

Uw referentie: 00661052/01094392

Status rapport: v1.0



Projectteam

Projectverantwoordelijke: [REDACTED]

Specialist Natuur en Ecologie: [REDACTED]

Kwaliteitscontrole: [REDACTED]

Contactgegevens

info@Cobra-adviseurs.nl

www.Cobra-adviseurs.nl

T. 088 - 262 72 00

Centraal postadres

Cobra adviseurs bv

Franssenstraat 66

5434 SJ Vianen (NB)

Bedrijfsgegevens

KvK Eindhoven 17232157

Btw-nr. NL 8199.70.220.B01

IBAN NL90 INGB 0008 5217 90

Samenvatting

Cobra adviseurs bv heeft op 8 april 2019 een quickscan Natuur uitgevoerd bij het projectgebied 'Vlierden Zuid' in Vlierden. De gemeente Deurne wil het gebied mogelijk beschikbaar maken als woonlocatie en heeft ons gevraagd eventuele knelpunten in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) in beeld te brengen.

Beschermde soorten

Vogels

In het gebied zijn vogels aanwezig of deze worden verwacht, waaronder boerenzwaluw, boomklever, boomkruiper, buizerd, ekster, gaai, gierzwaluw, groene specht, grote bonte specht, houtduif, huiszwaluw, kauw, kerkuil, sperwer, steenuil, zwarte kraai en kleine zangvogels zoals koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, vink, winterkoning, witte kwikstaart en zwarte roodstaart. Alle vogels zijn beschermd onder de Wnb.

Europees beschermde soorten

Er worden vleermuizen in het gebied verwacht, waaronder gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en staan daarom ook op de lijst van Europees beschermde diersoorten en zijn daarmee strikt beschermd.

Nationaal beschermde soorten

De door ons aangetroffen of te verwachten soorten bosmuis, bruine kikker, bunzing, eekhoorn, egel, gewone pad, huisspitsmuis, konijn, steenmarter, veldmuis en vos zijn opgenomen in de lijst van nationaal beschermde diersoorten.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Er zijn mogelijk nesten van boomklever, boomkruiper, ekster, groene specht, grote bonte specht, houtduif, kauw, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, vink, winterkoning, witte kwikstaart, zwarte kraai, zwarte roodstaart aanwezig in bomen, beplantingen of bebouwing in of grenzend aan het onderzoeksgebied. Nesten van deze soorten zijn in dit geval niet jaarrond beschermd, maar zijn wel beschermd zolang het nest in gebruik is. In bomen en gebouwen kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Verder zijn er vermoedelijk holen van bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis aanwezig. Tussen de lage begroeiingen en onder takkenhopen en hagen kunnen zich in de winter en in de voortplantingsperiode egels ophouden.

Overige functies

Sommige delen van het onderzoeksgebied zijn geschikt als foerageergebied voor steenuil. Het gaat dan om de met gras begroeide gebiedsdelen en de randen van beplanting. Maar nader onderzoek zal eerst moeten uitwijzen of steenuilen daadwerkelijk in de omgeving van het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Verder is het goed mogelijk dat ook vleermuizen de beschutte delen van het gebied gebruiken om te foerageren. Ook daar moet eerst nader onderzoek voor worden uitgevoerd.

Worden met het werk verbodsbepalingen overtreden?

Vogels

Voor steenuil is sprake van overtreding van artikel 3.1 lid 2 Wnb als uit nader onderzoek blijkt dat steenuilen in hun voedselvoorziening afhankelijk zijn van het onderzoeksgebied. En als de voorgenomen ontwikkelingen leiden tot significante verslechtering van deze functie. Voor andere vogels zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten, mits met de voorgenomen werkzaamheden geen bewoonde nesten verloren gaan.

Europees beschermde soorten

Ten aanzien van vleermuizen is sprake van overtreding van artikel 3.5 lid 4 Wnb als blijkt dat essentiële foerageergebieden en verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast. Als vleermuizen in verblijfplaatsen worden gedood of verstoord, dan is sprake van overtreding van artikel 3.5 lid 1 en lid 2 Wnb.

Nationaal beschermde soorten

Voor een aantal van de verwachte nationaal beschermde soorten kan sprake zijn van een overtreding van artikel 3.10 lid 1a en/of 1b Wnb als dieren worden gedood en verblijfplaatsen worden aangetast. Maar voor de soorten waarop dit betrekking heeft geldt in de provincie Noord-Brabant een vrijstelling omdat de werkzaamheden vallen onder de noemer ruimtelijke ontwikkelingen. Zorgvuldig handelen blijft echter vereist.

Vervolgstappen

De volgende vervolgstappen zijn nodig:

- uitvoeren van nader onderzoek naar verblijfplaatsen en foerageerfuncties voor steenuil en vleermuizen;
- behouden van bewoonde vogelnesten door te werken buiten het broedseizoen of door aanvullende nestcontroles;
- verwijderen van takkenhopen in de periode oktober – november in verband met verblijfplaatsen van egels;
- inspecteren van de werkomgeving op dieren;
- de gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting hanteren.

Gebiedsbescherming

De voorgenomen werkzaamheden hebben naar verwachting geen invloed op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of het nabijgelegen Natuurnetwerk Nederland (NNN). Vervolgstappen zijn in dit kader niet nodig.

Houtopstanden

In het onderzoeksgebied staan bomen die vallen onder de noemer houtopstand. Deze bomen staan binnen de komgrens Boswet. Voor het kappen van deze bomen is daarom geen sprake van een meldings- en herplantplicht in het kader van de Wnb als de komgrens Boswet overeenkomt met de komgrens Wnb. Wij adviseren om intern bij gemeente Deurne na te gaan of de komgrens Boswet daadwerkelijk overeenkomt met de komgrens Wnb. En of er mogelijk een omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden nodig is.

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Situatie en planvorming	6
3	Verantwoording	9
3.1	Literatuuronderzoek	9
3.2	Veldwerk	9
3.3	Nationale Databank Flora en Fauna	10
4	Quickscan	11
4.1	Gebiedsbescherming	11
4.2	Planten en dieren	12
4.2.1	Vogels	12
4.2.2	Europees beschermde soorten	12
4.2.3	Nationaal beschermde soorten	13
4.3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	13
4.4	Overige functies	15
4.5	Houtopstanden	15
5	Conclusie	16
5.1	Soortenbescherming	16
5.1.1	Vogels	16
5.1.2	Europees beschermde soorten	17
5.1.3	Nationaal beschermde soorten	17
5.2	Gebiedsbescherming	17
5.3	Houtopstanden	18
5.4	Samenvatting	19
6	Advies	20
6.1	Vogels	20
6.2	Europees beschermde soorten	20
6.3	Nationaal beschermde soorten	21
6.4	Werken volgens gedragscode	21
6.5	Gebiedsbescherming	21
6.6	Houtopstanden	21

Bijlage 1. Juridisch kader Wet natuurbescherming

1

Inleiding

In opdracht van gemeente Deurne hebben wij een quickscan Natuur uitgevoerd. Het gaat om het projectgebied 'Vlierden Zuid' in Vlierden, gelegen in de provincie Noord-Brabant. [REDACTED] heeft het veldwerk uitgevoerd op 8 april 2019.

Aanleiding

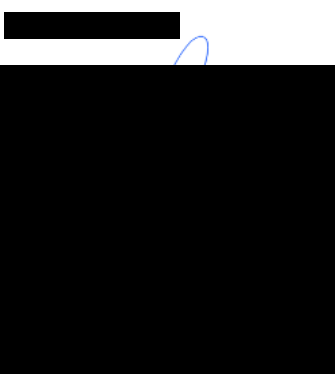
De gemeente bereidt de ontwikkeling van woningbouw voor in het projectgebied. U wilt weten of met deze handelingen een conflict ontstaat in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). Wij moeten onder andere beoordelen of binnen het plangebied beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan aanwezig zijn. Op basis van de resultaten kunnen wij u aangeven of er een ontheffing moet worden aangevraagd of dat nader onderzoek noodzakelijk is.

Onze quickscan Natuur is een toets van de ecologische potenties van het onderzoeksgebied en kan niet worden gezien als volwaardig ecologisch onderzoek. Er is in dit stadium geen uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van soorten of soortgroepen.

Hebt u na het lezen van dit rapport nog vragen?

Neem dan gerust contact op met [REDACTED] op 088-262 72 00.

Uw veelzijdig specialist,



Cuijk, 13 mei 2019

2

Situatie en planvorming

Onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich aan de Vlierdenseweg en de Pastoriestraat ten zuiden van de dorpskern van Vlierden. Het gebied ligt in de overgangszone van relatief dichte bebouwing naar het buitengebied. Op afbeelding 1 is het onderzoeksgebied globaal gemarkeerd.

Afbeelding 1. Onderzoeksgebied (rood kader)



De situatie

Het onderzoeksgebied omvat zowel bebouwde als onbebouwde delen. In het bebouwde deel staat een bedrijfspand aan de Vlierdenseweg. Aan de achterzijde van het pand staat een kapschuur. Op het terrein direct achter het pand wordt op het moment van deze quickscan haardhout verwerkt en opgeslagen. Het onbebouwde deel bestaat voornamelijk uit grasland dat wordt omzoomd door bomenrijen en particuliere achtertuinen. Dit deel van het onderzoeksgebied is niet openbaar toegankelijk. Tussen de meest zuidelijke bomen in het gebied liggen takkenhopen. Op foto 1 t/m 6 is de situatie afgebeeld.

Planvorming

De gemeente Deurne wil het gebied mogelijk beschikbaar maken als woonlocatie. Dit kan betekenen dat bestaande bebouwing wordt gesloopt, het terrein bouwrijp gemaakt wordt en dat er woningbouw wordt gerealiseerd. Wij nemen als uitgangspunten dat voor het bouwrijp maken de bestaande bomen en beplantingen worden verwijderd en dat de bodem wordt afgegraven of opgehoogd. Uiteindelijk vindt woningbouw plaats en wordt het gebied ingericht als woonlocatie inclusief bestrating en straatverlichting. Wanneer en in welke periode de werkzaamheden worden uitgevoerd is op het moment van deze quickscan nog niet bekend.

Foto 1. Bedrijfspand aan de Vlierdenseweg



Foto 2. Verwerkings- en opslagplaats van haardhout achter het bedrijfspand



Foto 3. Grasland en bomenrijen



Foto 4. Grasland en particuliere achtertuinen van woningen aan de Vlierdenseweg



Foto 5. Grasland en particuliere achtertuinen van woningen aan de Pastoriestraat



Foto 6. Takkenhopen in het zuidelijke deel van het gebied



3

Verantwoording

3.1 Literatuuronderzoek

Natuurwetgeving

Wij hebben onderzocht of het onderzoeksgebied een wettelijk beschermde status of een beleidsmatig vastgestelde natuurstatus heeft. Daarvoor raadplegen wij onder andere provinciale websites en de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). In bijlage 1 hebben wij het juridisch kader samengevat.

Soortinformatie

Om inzicht te krijgen in de actuele gegevens die beschikbaar zijn over het onderzoeksgebied en de omgeving, hebben wij websites van onder andere RAVON (www.ravon.nl), SOVON (www.sovon.nl), De Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl) en de Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl) geraadpleegd.

3.2 Veldwerk

Tijdstip en omstandigheden

heeft één veldbezoek uitgevoerd. In tabel 1 hebben wij de omstandigheden tijdens het veldwerk opgenomen.

Tabel 1. Inventarisatieronde

Datum	Moment	Weersomstandigheden
8 april 2019	Middag	Droog, onbewolkt, nauwelijks wind, 12°C

Werkwijze

Wij werken uitsluitend volgens de richtlijnen en inventarisatiemethoden die zijn voorgeschreven door bijvoorbeeld diverse gegevensbeherende instanties als SOVON (vogels), RAVON (reptielen en amfibieën), FLORON (vaatplanten), de Zoogdiervereniging en EIS (ongewervelden) of zoals beschreven in de kennisdocumenten voor beschermde soorten (www.bij12.nl). Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van waarnemingen, aanwezige biotopen en habitats.

3.3 Nationale Databank Flora en Fauna

Wij hebben gegevens over de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied opgevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, www.ndff.nl). Van het kilometerhok waarmee het onderzoeksgebied overlapt hebben wij de gegevens geanalyseerd.

Resultaten

In tabel 2 zijn de resultaten uit de Nationale Databank Flora en Fauna weergegeven. Van vleermuizen, landzoogdieren, vogels en amfibieën zijn uit het kilometerhok meldingen bekend van Europees en nationaal beschermde soorten, maar naar deze groepen is geen volledig onderzoek uitgevoerd. Van dagvlinders zijn geen meldingen bekend van beschermde soorten, ondanks wel volledig uitgevoerd onderzoek. Van vaatplanten, reptielen, vissen, libellen en overige soortgroepen zijn geen meldingen bekend maar naar deze soortgroepen is ook geen volledig onderzoek uitgevoerd. Tijdens ons veldbezoek ligt de focus daarom op alle groepen behalve dagvlinders.

Tabel 2. Resultaten Nationale Databank Flora en Fauna

180 - 383	vaatplanten	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	libellen	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten		1		5							
Vogelrichtlijn				22	43						
Habitatrichtlijn		4									
WNb-andere soorten (PROV)			2								
WNb-andere soorten (NL)			6			1					
Aantal soorten	79	4	7	21	44	1		4	17	2	
Detailtering 0-0.25/0.251-1	100%/0%	100%/0%	44%/10%	75%/12%	55%/8%	100%/0%		100%/0%	99%/0%	100%/0%	
Volledigheid onderzoek	redelijk	redelijk	slecht	redelijk	slecht	slecht	niet	slecht	goed	redelijk	niet
Onderzoeks- periode	1999-2019	2009-2019	2009-2019	2009-2019	2009-2019	2009-2019	2009-2019	2009-2019	2009-2019	2009-2019	2009-2019

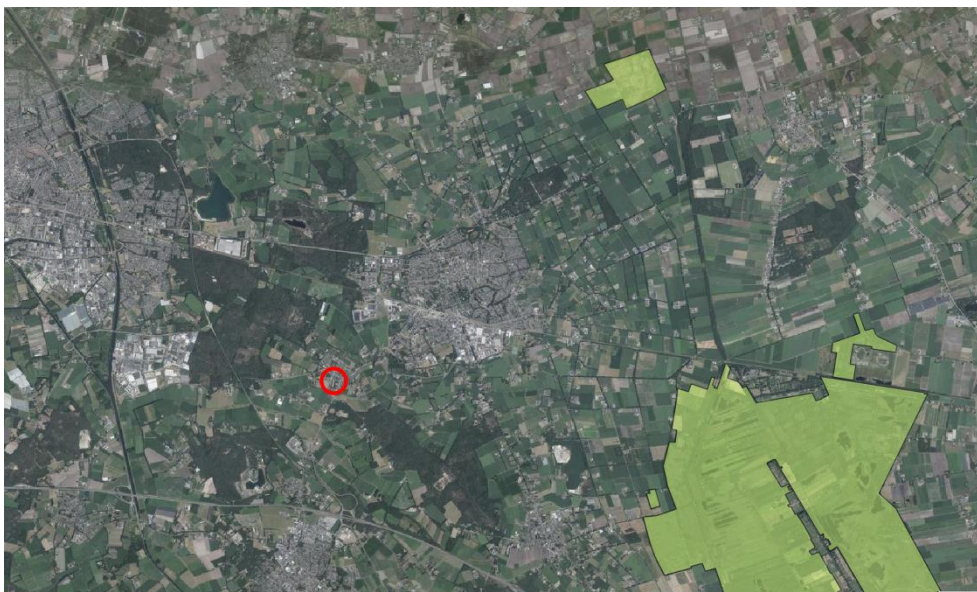
4 Quicksan

4.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied en ligt op ruime afstand van gebieden die wel als Natura 2000-gebied zijn aangewezen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied heet 'Deurnsche Peel & Mariapeel'. Dit gebied ligt op circa 7 km ten oosten van het onderzoeksgebied. Op afbeelding 2 is de ligging van het onderzoeksgebied (binnen de rode cirkel) te zien ten opzichte van Natura 2000-gebieden (lichtgroene markeringen).

Afbeelding 2. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied



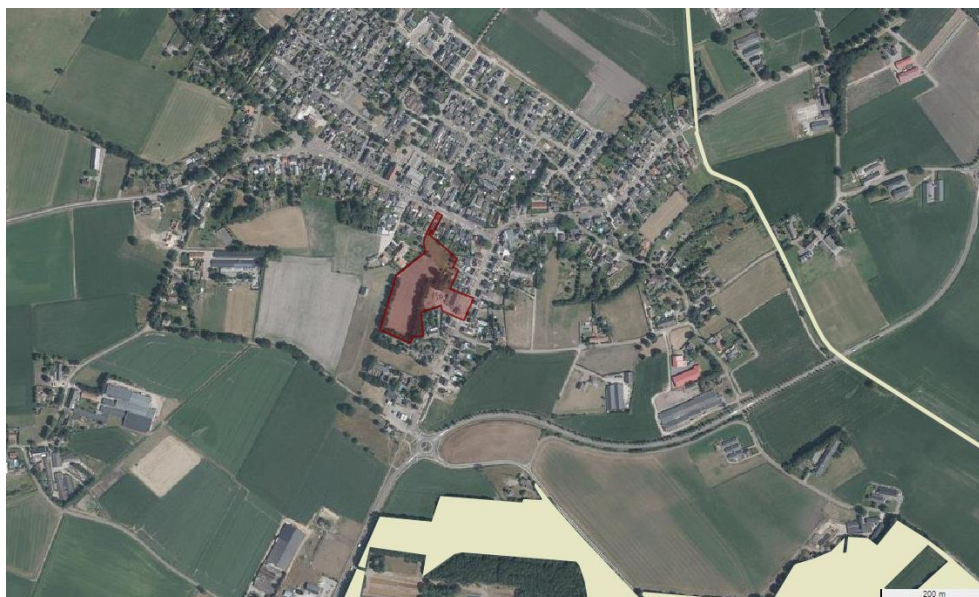
Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het onderzoeksgebied ligt buiten het NNB. Het dichtstbijzijnde NNB-gebied ligt op circa 400 m ten zuiden van het onderzoeksgebied en heeft het beheertype 'N16.03 Droog bos met productie' toegewezen gekregen. Op afbeelding 4 is de ligging van onderzoeksgebied (rode markering) te zien ten opzichte van het NNB (beige markeringen).

Gemeentelijke status

Voor zover bekend heeft het gebied geen gemeentelijke beschermde natuurstatus.

Afbeelding 3. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van NNB



4.2 Planten en dieren

4.2.1 Vogels

In het gebied hebben wij verschillende soorten vogels waargenomen of verwachten deze, waaronder boerenzwaluw, boomklever, boomkruiper, buizerd, ekster, gaai, gierzwaluw, groene specht, grote bonte specht, houtduif, huiszwaluw, kauw, kerkuil, sperwer, steenuil, zwarte kraai, en kleine zangvogels als koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, vink, winterkoning, witte kwikstaart en zwarte roodstaart.

4.2.2 Europees beschermde soorten

Vleermuizen

Wij verwachten dat in het onderzoeksgebied verschillende soorten vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis kunnen worden waargenomen.

Overige soortgroepen

Wij hebben geen exemplaren uit andere Europees beschermde soortgroepen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.2.3 Nationaal beschermde soorten

Terrestrische zoogdieren

Wij hebben geen zoogdieren waargenomen. Wel verwachten wij dat bosmuis, bunzing, eekhoorn, egel, huisspitsmuis, konijn, steenmarter, veldmuis en vos in het gebied aanwezig kunnen zijn. Bunzing, eekhoorn, konijn, steenmarter en vos hebben geen verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied, maar gebruiken het terrein mogelijk wel als foerageergebied. Van bosmuis, egel, huisspitsmuis en veldmuis verwachten wij wel verblijfplaatsen in of aangrenzend aan het onderzoeksgebied. Wij verwachten op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen verder geen andere zoogdieren.

Amfibieën

Wij hebben geen amfibieën aangetroffen. Maar waarschijnlijk houden algemene soorten zoals bruine kikker en gewone pad zich op in het gebied.

Overige soortgroepen

Wij hebben geen exemplaren uit andere nationaal beschermde soortgroepen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

4.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

Vogels

Wij hebben geen jaarrond beschermde vogelnesten aangetroffen binnen de grenzen van het onderzoeksgebied. Maar het is mogelijk dat er een nest van steenuil aanwezig is in de nabijheid van het onderzoeksgebied. De Vogelwerkgroep De Kulert meldt namelijk een groot aantal broedlocaties van steenuilen in e gemeente Deurne. We hebben een nest van ekster aangetroffen in een van de bomen op het achterterrein van het bedrijfspand (zie foto 7). In de nok van een dak van het bedrijfspand is een nestplaats van kauw aanwezig (zie foto 8). Verder kunnen ook in andere bomen, struiken en in houtstapels in het broedseizoen nesten van algemeen voorkomende vogelsoorten zoals houtduif, merel, roodborst en witte kwikstaart verwacht worden.

Foto 7. Nest van ekster in boom op achterterrein van bedrijfspand

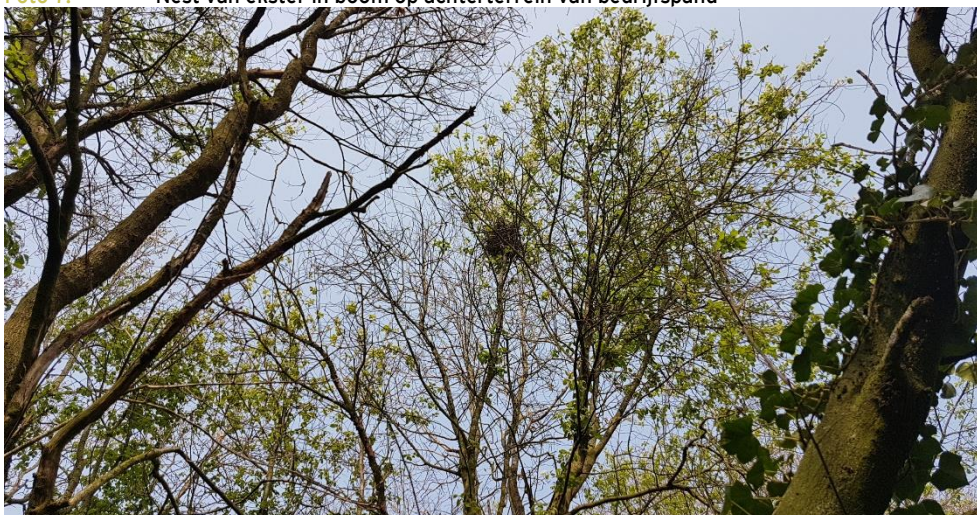


Foto 8. Nest van kauw in de nok van het dak



Egel

Behalve vogelnesten zijn er ook nesten van egel te verwachten. De takkenhopen in het zuiden van het onderzoeksgebied (zie foto 6) zijn namelijk prima geschikt als nestlocatie voor egels om te overwinteren en hun jongen groot te brengen. De winterrustperiode van egels loopt globaal van december tot april. De voortplantings- en kraamperiode loopt van april tot oktober.

Holten

Wij hebben geen holten of scheuren in bomen in of nabij het onderzoeksgebied aangetroffen die kunnen dienen als broedgelegenheid voor holtenbroedende vogels. Maar wij hebben niet alle bomen nauwkeurig kunnen inspecteren. Het is daarom mogelijk dat in de te verwijderen bomen holten zitten die geschikt kunnen zijn voor holtenbroedende vogels als boomklever, boomkruiper, spechten, kauw, en verschillende soorten mezen.

Vleermuizen

Holten, scheuren en losse schorsplaten in bomen kunnen ook geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen zoals rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis. Voor gebouwbewonende soorten geldt dat deze verblijfplaatsen kunnen hebben onder de dakbedekking en achter kieren onder de dakrand van het bedrijfspand. Typisch gebouwbewonende soorten zijn gewone dwergvleermuis en laatvlieger, maar ook ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis kunnen gebruikmaken van gebouwen. Openingen in bomen en gebouwen kunnen door deze soorten gebruikt worden als winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats.

Holen

Wij hebben geen holen van vos, konijn of muizensoorten aangetroffen. Maar het is goed mogelijk dat holen van muizensoorten wel aanwezig zijn aan de randen van de grasvelden en onder takkenhopen.

4.4 Overige functies

Functionele leefomgeving steenuil

Een deel van het onderzoeksgebied is in potentie geschikt als functionele leefomgeving voor steenuilen. Het is namelijk goed mogelijk dat nabij het onderzoeksgebied nesten en rustplaatsen van steenuilen aanwezig zijn. De functionele leefomgeving van een nest en van een rustplaats is de omgeving van die plaatsen die nodig is om ze als zodanig te laten functioneren. Steenuilen hebben een sterke voorkeur voor halfopen landschap met afwisselend korte en verruigde vegetatie waar zij kunnen jagen op regenwormen en muizen. Deze biotopen zijn in het onderzoeksgebied aanwezig in de vorm van grasvelden. In de bomenrijen en houtstapels zijn insecten aanwezig die ook een belangrijke voedselbron zijn van steenuilen.

Foerageergebied voor vleermuizen

De combinatie van bomen en open gebied maken een groot deel van het onderzoeksgebied in potentie geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De bomen bieden beschutting, wat belangrijk is voor vleermuizen. Daarnaast blijft onder de kronen van bomen warmte hangen en dat trekt insecten aan. Deze insecten zijn de voedselbron voor vleermuizen.

4.5 Houtopstanden

In het onderzoeksgebied staan bomen die vallen onder de noemer houtopstand. De APV van de gemeente Deurne beschrijft namelijk het volgende over wat verstaan wordt onder een houtopstand:

"Hakhout, een houtwal of een of meer bomen."

Onder een boom wordt verstaan:

"Een houtachtig gewas zowel levend als afgestorven met een dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 10 cm op 1,3 meter hoogte boven het maaiveld. In geval van meerstammigheid geldt de dwarsdoorsnede van de dikste stam."

Het onderzoeksgebied met de daarin aanwezige houtopstanden, bevindt zich volgens de door u aangeleverde informatie binnen de bebouwde komgrens Boswet.

5

Conclusie

5.1 Soortenbescherming

5.1.1 Vogels

Functionele leefomgeving steenuil

Steenuilen gebruiken het onderzoeksgebied mogelijk als (onderdeel van een) functionele leefomgeving. Er is een grote kans dat herinrichting van het gebied leidt tot het aantasten van een leefgebied en daarmee ook tot het ongeschikt raken van een nestlocatie. Daarmee is dan sprake van overtreding van artikel 3.1 lid 2 Wnb. Echter, er moet eerst door middel van nader onderzoek worden vastgesteld of het onderzoeksgebied daadwerkelijk behoort tot de functionele leefomgeving van steenuilen.

Nesten

In 2009 is de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd, aangepast. De lijst biedt geen wettelijk kader, maar is een belangrijke richtlijn bij het maken van effectanalyses. Deze lijst maakt onderscheid in:

- nesten met een jaarrond beschermde status (categorie 1 t/m 4);
- nesten van vogels die niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het nodig is een goed beeld te hebben of na de ingreep goede alternatieven voorhanden zijn om nieuwe nesten te bouwen (als het nest verloren gaat) (categorie 5);
- nesten van overige, vaak erg algemeen voorkomende vogels.

Categorie 5

Er kunnen nesten van ekster aanwezig zijn in bomen in en direct grenzend aan het onderzoeksgebied. De te verwachten nesten van deze soorten zijn in dit geval niet jaarrond beschermd, omdat in de directe omgeving goede alternatieve nestlocaties voorhanden zijn. Bewoonde nesten zijn echter altijd beschermd. Er is met de voorgenomen werkzaamheden geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen zolang bewoonde nesten niet worden verstoord of vernield. In hoofdstuk 6 beschrijven wij hoe verstoring of vernieling kan worden voorkomen.

Overige nesten

In bomen en in het bedrijfspand zijn nesten aanwezig of deze worden verwacht van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Nesten van deze categorie vogels zijn alleen als deze daadwerkelijk in gebruik zijn streng beschermd. Voor wat betreft deze niet jaarrond beschermde vogelnesten zal geen sprake zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen zolang bewoonde nesten niet worden verstoord of vernield. In hoofdstuk 6 beschrijven wij hoe verstoring of vernieling kan worden voorkomen.

5.1.2 Europees beschermde soorten

In het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op Europees niveau beschermd zijn. Het gaat om gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Er is sprake van overtreding van artikel 3.5 lid 4 Wnb als blijkt dat essentiële foerageergebieden of verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast. Als tijdens kap- of sloopwerkzaamheden vleermuizen in verblijfplaatsen worden gedood of verstoord, dan is sprake van overtreding van artikel 3.5 lid 1 en lid 2 wnb. Echter, uit nader onderzoek zal eerst moeten blijken of en in welke mate foeragerende vleermuizen van het onderzoeksgebied gebruik maken en of vleermuizen daadwerkelijk verblijfplaatsen hebben in het onderzoeksgebied.

5.1.3 Nationaal beschermde soorten

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die in het kader van de Wnb op nationaal niveau beschermd zijn. Het gaat om de volgende soortgroepen:

- terrestrische zoogdieren (bosmuis, bunzing, eekhoorn, egel, huisspitsmuis, konijn, steenmarter, veldmuis en vos);
- amfibieën (bruine kikker en gewone pad).

Voor bunzing, eekhoorn, konijn, steenmarter en vos zijn geen overtredingen van de verbodsbepalingen te verwachten, omdat deze soorten het onderzoeksgebied zullen mijden zodra de werkzaamheden beginnen. Voor deze soorten vormt het onderzoeksgebied slechts een onderdeel van hun leefgebied en is in de omgeving ruim voldoende alternatief leefgebied aanwezig.

Voor bosmuis, egel, huisspitsmuis en veldmuis hebben de voorgenomen werkzaamheden mogelijk tot gevolg dat exemplaren worden gedood en verblijfplaatsen verloren gaan. Daarmee vindt overtreding plaats van artikel 3.10 lid 1a en/of 1b Wnb. Maar omdat er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten en voor deze verbodsbepaling in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling. Er moet echter wel zorgvuldig worden gehandeld. Hoe dit zorgvuldig handelen vormgegeven kan worden, is beschreven in hoofdstuk 6.

5.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Wij verwachten dat de voorgenomen ontwikkelingen geen invloed zullen hebben op natuurwaarden in Natura 2000-gebieden in de omgeving. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Deurnsche Peel & Mariapeel' bevindt zich namelijk op circa 7 km afstand van het onderzoeksgebied. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader dan ook niet nodig is.

NNB

Wij verwachten geen negatieve effecten op de nabijgelegen NNB. De doelstellingen voor bijvoorbeeld de droge bossen zoals deze op circa 400 m afstand van het onderzoeksgebied aanwezig zijn, zijn wezenlijk anders dan de aanwezige natuurwaarden in het onderzoeksgebied. Wij verwachten daarom dat verdere toetsing in dit kader niet nodig is.

5.3 Houtopstanden

Het onderzoeksgebied bevindt zich volgens de door u aangeleverde informatie binnen de komgrens Boswet. Als deze grens één-op-één is overgenomen in de komgrens Wnb, dan betekent dit dat in het kader van hoofdstuk 4 Wet natuurbescherming er geen sprake is van een meldings- en herplantplicht bij het vellen van bomen. Mogelijk heeft u wel een omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden nodig. Hiernaar zal onderzoek moeten worden verricht.

5.4 Samenvatting

In tabel 3 vertalen wij de uitkomsten van dit onderzoek naar een samenvatting van de voorkomende soorten, eventuele overtredingen van de verbodsbepalingen en de noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, ontheffingsaanvragen en vergunningsaanvragen.

Tabel 3. Overzicht conclusies en vervolgstappen

Soortenbescherming					
	(mogelijk) Voorkomend	Overtreding verbodsbepalingen	Nader onderzoek	Ontheffing	Advies
Vogels					
Nesten niet jaarrond beschermd	Ja	Nee	Nee	Nee	Controle, buiten broedseizoen werken
Nesten jaarrond beschermd	Nee	-	-	-	-
Leefgebied steenuil	Ja	Mogelijk Art. 3.1 lid 2 Wnb	Ja	Mogelijk	Eerst nader onderzoek
Europees beschermde soorten					
Vleermuizen	Ja	Mogelijk Art. 3.5 lid 1 Wnb Art. 3.5 lid 2 Wnb Art. 3.5 lid 4 Wnb	Ja	Mogelijk	Eerst nader onderzoek
Overige soortgroepen	Nee	-	-	-	-
Nationaal beschermde soorten					
Terrestrische zoogdieren	Ja	Ja Art. 3.10 lid 1a Wnb Art. 3.10 lid 1b Wnb	Nee	Vrijstelling	Zorgplicht
Amfibieën	Ja	Art. 3.10 lid 1a Wnb	Nee	Vrijstelling	Zorgplicht
Overige soortgroepen	Nee	-	-	-	-
Gebiedsbescherming					
	Afstand	Negatieve effecten	Vervolgstappen	Vergunning	Opmerkingen
Natura 2000	+/- 7 km	Nee	Geen	Nee	-
NNB	+/- 400 m	Nee	Geen	Nee	-
Houtopstanden	In onderzoeks- gebied	Ja, bij kappen	Mogelijk omgevingsvergunning voor vellen	Mogelijk	Controle op gemeentelijke en provinciale verordeningen

6

Advies

6.1 Vogels

Nader onderzoek steenuil

Wij adviseren ruim voor het begin van activiteiten een nader onderzoek uit te voeren naar steenuilen. Er moet in beeld gebracht worden waar zich de locaties van nesten, rustplaatsen en foerageergebieden van steenuilen bevinden en of het onderzoeksgebied deel uitmaakt van de functionele leefomgeving van steenuilen. De meest optimale periode om de aanwezigheid aan te tonen, is van 15 februari tot en met 15 april. Wanneer u dat wenst, kunnen wij dit onderzoek voor u verzorgen.

Behouden bewoonde nesten

Wij adviseren - mits toelaatbaar ten aanzien van egel, vleermuizen en steenuil - de te verwijderen bomen, houtstapels, takkenhopen te verwijderen in de periode tussen 1 december en 1 maart. De kans dat dan bewoonde nesten aanwezig zijn, is erg klein. Ook buiten deze periode mag gewerkt worden, mits uit een aanvullende controle is gebleken dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn (zie ook 'Nestcontrole'). Dit geldt ook voor het slopen van het bedrijfspand met daarin nesten van kauw.

Nestcontrole

Als u besluit de bomen en beplantingen te verwijderen of sloopwerkzaamheden uit te voeren tussen 1 maart en 1 december, moet voorafgaand aan de werkzaamheden een aanvullende controle worden uitgevoerd. Hiermee onderzoekt u of zich bewoonde nesten op de werklocatie bevinden. Dit onderzoek moet maximaal drie dagen voor de daadwerkelijke werkzaamheden uitgevoerd worden. Worden bewoonde nesten aangetroffen, dan moet de betreffende nestlocatie worden gemarkeerd en ontzien zolang het nest bewoond is.

6.2 Europees beschermde soorten

Nader onderzoek vleermuizen

Wij adviseren ruim voor het begin van de werkzaamheden een vleermuisonderzoek uit te laten voeren. Een dergelijk onderzoek kan uitsluitend volledig worden uitgevoerd in een periode die valt tussen half april en eind oktober. Het onderzoek moet zich richten op soorten en op de functie van het gebied als foerageergebied en verblijfplaats. Het nader onderzoek moet uitgevoerd worden conform het Vleermuisprotocol versie 2017. Dit protocol is goedgekeurd door het ministerie van LNV en beschrijft de wijze van zorgvuldig onderzoek als het gaat om vleermuizen. Wanneer u dat wenst, kunnen wij dit onderzoek voor u verzorgen.

6.3 Nationaal beschermde soorten

Inspectie werkomgeving

Wij adviseren de directe omgeving voorafgaand aan werkzaamheden te controleren op de aanwezigheid van dieren. Eventueel aangetroffen bruine kikkers, gewone padden en egels moeten dan voorzichtig verplaatst worden naar bijvoorbeeld de naastgelegen houtwal.

Takkenhopen verwijderen

Wij adviseren de takkenhopen in het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied te verwijderen in de periode oktober - november. Egels met verblijfplaatsen onder de takkenhopen zijn in die periode het minst kwetsbaar. Deze periode valt namelijk na de voortplantingsperiode en voor de winterrustperiode. Om te voorkomen dat egels zich weer vestigen moet het neerleggen van nieuwe takkenhopen worden vermeden.

6.4 Werken volgens gedragscode

Wij adviseren te handelen volgens de 'Gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting'. Deze gedragscode is op te vragen bij de Vereniging Stadswerk Nederland. Werken volgens de Gedragscode houdt onder andere het volgende in:

- Stel voorafgaand aan het werk een ecologisch werkprotocol/plan van aanpak op waarin beschreven is hoe om wordt gegaan met lokaal aanwezige beschermde soorten en de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan. De adviezen in deze quickscan Natuur en de nader onderzoeken moeten daar in ieder geval deel van uitmaken.
- Controleer voorafgaand aan de werkzaamheden het werkvak en markeer en ontzie beschermde soorten, aanwezige groeiplaatsen, nestbomen of essentiële biotopen door het instellen van een beschermingszone.
- Instrueer de uitvoerende vaklieden voorafgaand aan de feitelijke werkzaamheden.
- Registreer uitgevoerde werkzaamheden in het kader van bescherming van planten en dieren en hoe is omgegaan met calamiteiten.
- Maak duidelijk wie benaderd moet worden als onverhoopt streng beschermde of onverwachte soorten worden aangetroffen.

6.5 Gebiedsbescherming

Er wordt met de voorgenomen werkzaamheden geen negatieve invloed verwacht op Natura 2000-gebieden en NNB-gebieden. Er zijn in dit kader geen vervolgstappen nodig.

6.6 Houtopstanden

In het onderzoeksgebied staan bomen die vallen onder de noemer houtopstand. Deze bomen staan binnen de komgrens Boswet. Voor het kappen van deze bomen is daarom geen sprake van een meldings- en herplantplicht in het kader van de Wnb als de komgrens Boswet overeenkomt met de komgrens Wnb. Wij adviseren om intern bij gemeente Deurne na te gaan of de komgrens Boswet daadwerkelijk overeenkomt met de komgrens Wnb. En of er mogelijk een omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden nodig is.

Bijlage 1

Juridisch kader Wet natuurbescherming

Met ingang van 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De wet regelt soortenbescherming en gebiedsbescherming. Hieronder gaan wij daar verder op in. Ook is een toelichting gegeven op de planologische bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ofwel de voormalige Ecologische Hoofdstructuur van Nederland, ook wel EHS genoemd. Hoewel de werking van de NNN niet is geregeld onder de Wnb, kunnen onderdelen van het NNN wel degelijk vallen onder de reikwijdte van de Wnb.

Soortenbescherming

De Wnb

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden en regelt naast gebiedsbescherming (daarover verderop meer) de soortenbescherming. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijk leefomgeving. Menselijk handelen mag geen nadelige invloed hebben op deze soorten. Volgens de Wnb is het daarom verboden beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hun holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aan te tasten of te verontrusten. Onderscheiden wordt tussen vogels, Europees beschermde planten- en diersoorten en Nationaal beschermde planten- en diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Wnb zijn als beschermde soort aangewezen:

- ruim 700 op Europees grondgebied voorkomende vogelsoorten opgenomen in de Vogelrichtlijn, beschreven in paragraaf 3.1 van de Wnb;
- 76 Europees beschermde planten- en diersoorten opgenomen in de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het Verdrag van Bern, beschreven in paragraaf 3.2 van de Wnb (artikel 3.10 en 3.11);
- 157 nationale planten en diersoorten, beschreven in paragraaf 3.3 van de Wnb (artikel 3.5 en 3.8).

Vrijstelling en ontheffing

Voor elk van de drie beschermingsregimes gelden specifieke verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'). Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling, moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Zo zijn er voor diverse nationaal beschermde soorten diverse vrijstellingen geregeld die echter per provincie kunnen verschillen.

Zorgplicht

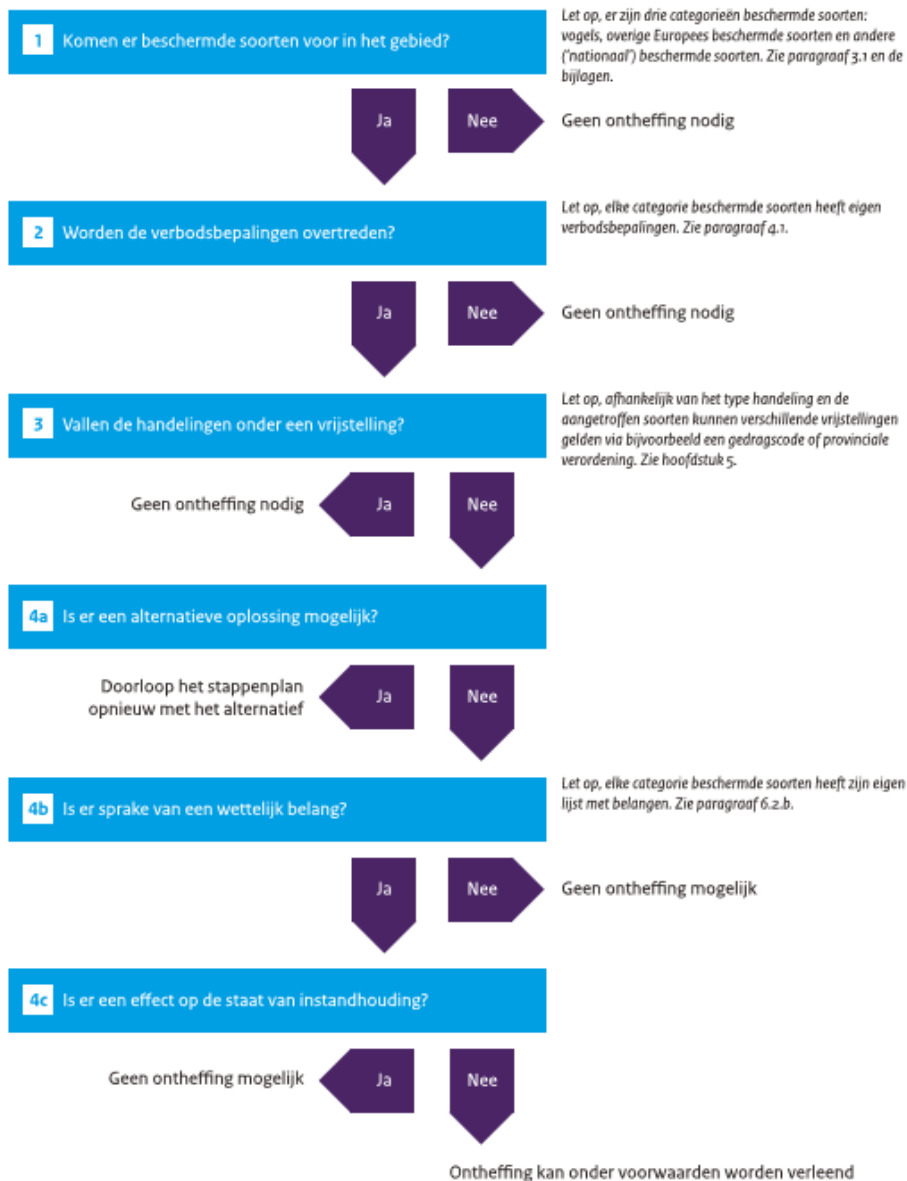
De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer u een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, u zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van uw handelen. Zo nodig raadpleegt u een ecooloog. Bij de uitvoering van die handeling moet u negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperken of ongedaan maken.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime Europese soorten § 3.2 Wnb	Beschermingsregime nationale soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Stroomschema

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hanteert een stappenplan om te bepalen of een ontheffing in het kader van soortenbescherming nodig is. Het stroomschema hebben wij hieronder opgenomen.



Gebiedsbescherming

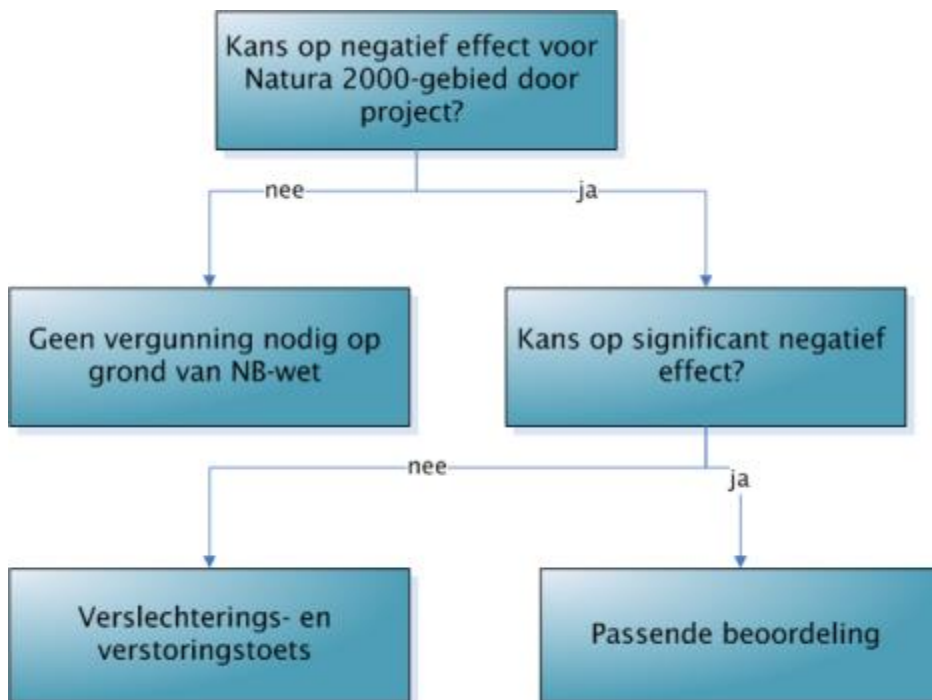
De voormalige Natuurbeschermingswet 1998 maakt sinds 1 januari 2017 onderdeel uit van de Wnb. In hoofdstuk 2 van de Wnb is nu dit onderdeel opgenomen. Maar de manier waarop getoetst wordt of een project invloed heeft op gebieden, is niet veranderd. Op grond van artikel 10a heeft de toenmalige minister van EZ gebieden aangewezen waarin uitvoering wordt gegeven aan de 'Vogelrichtlijn' (EEG nr. 79/409) en de Habitatrichtlijn (EEG nr. 29/43).

Gebieden

Onder de Wnb zijn uitsluitend Natura 2000-gebieden beschermd. Beschermden natuurmonumenten zoals we deze voorheen kenden, zijn in de meeste gevallen opgenomen in Natura 2000-gebieden.

Vergunning

Als er geen sprake is van een negatief effect, is er geen vergunning nodig. Als er wel sprake is van een mogelijk negatief effect, is een vergunning noodzakelijk en dient de vergunningsprocedure te worden gestart en gaat de habitattoets verder. Als het om een mogelijk negatief effect gaat dat zeker niet significant is, dan moet er een verslechteringstoets worden uitgevoerd en komt u in de fase 'verslechteringstoets'. Gaat het om een mogelijk significant negatief effect dan is een passende beoordeling nodig en wordt verder gegaan met de fase 'passende beoordeling'. De passende beoordeling moet gebaseerd zijn op onderzoek en de best beschikbare wetenschappelijke gegevens. De mogelijke effecten van de te beoordelen activiteiten of plannen worden dan onderzocht. De procedure is in onderstaand schema toegelicht.



Houtopstanden

Voor houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet was voor inwerkingtreding van de Wnb de Boswet van toepassing. De regels zijn overgenomen in hoofdstuk 4 van de Wnb. Voor houtopstanden die staan buiten de bebouwde komgrens zoals vastgesteld op grond van artikel 4.1 onder a. Wnb, kan velling van de houtopstand verplichtingen in het kader van deze wet geven. Tot 2017 werd een dergelijke komgrens vastgesteld in het kader van de Boswet. De standplaats van houtopstand buiten deze kom houdt in dat op velling van deze houtopstand of onderdelen daarvan, de meld- en herplantplichten van artikel 4.2 Wnb en artikel 4.3 Wnb van toepassing kunnen zijn. Op deze plichten kunnen vrijstellingen van toepassing zijn. Provinciale verordeningen kunnen nadere regels bevatten omtrent deze plichten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het omvat de voormalige Ecologische Hoofdstructuur ofwel de EHS. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de twintig Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim zes miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Structuurschema Groene Ruimte

Van rijkswege is het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) opgesteld. Hierin staan afspraken over de natuur in landelijke gebieden. De nota is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke natuurkenmerken en -waarden. Bepaald is dat het NNN moet worden beschermd en ontwikkeld door een combinatie van:

- planologische bescherming;
- aankoop van gronden;
- het afsluiten van beheerovereenkomsten met particuliere eigenaren;
- inspanningen voor een goede kwaliteit van milieu en water.

In het NNN worden planten en dieren in waardevolle natuurgebieden beschermd. In een bestemmingsplan wordt het natuurnetwerk concreet begrensd.

Ingrepen in de NNN

In de NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten worden gecompenseerd. In principe zijn ingrepen in of nabij de NNN die invloed hebben op natuurwaarden vergunningsplichtig. Welk spoor gevolgd moet worden en of er daadwerkelijk sprake is van een aantasting van natuurwaarden in de NNN is afhankelijk van de concrete planvorming.



Voor meer informatie over
Cobra bezoek onze websites
www.Cobra-Adviseurs.nl
info@Cobra-Adviseurs.nl

Bijlage 3

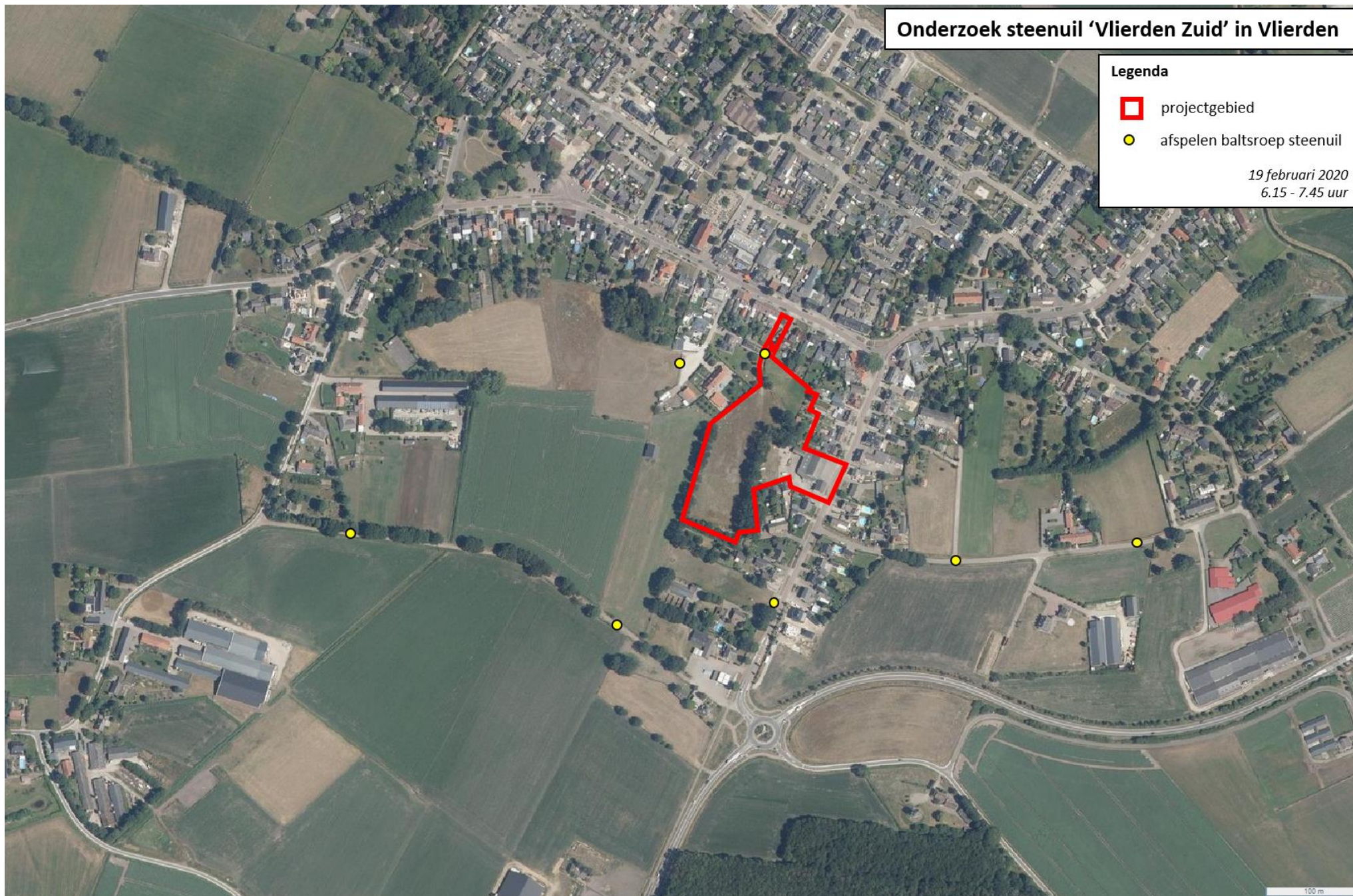
Waarnemingen steenuil

Onderzoek steenuil 'Vlierden Zuid' in Vlierden

Legenda

-  projectgebied
-  afspelen baltsroep steenuil

19 februari 2020
6.15 - 7.45 uur

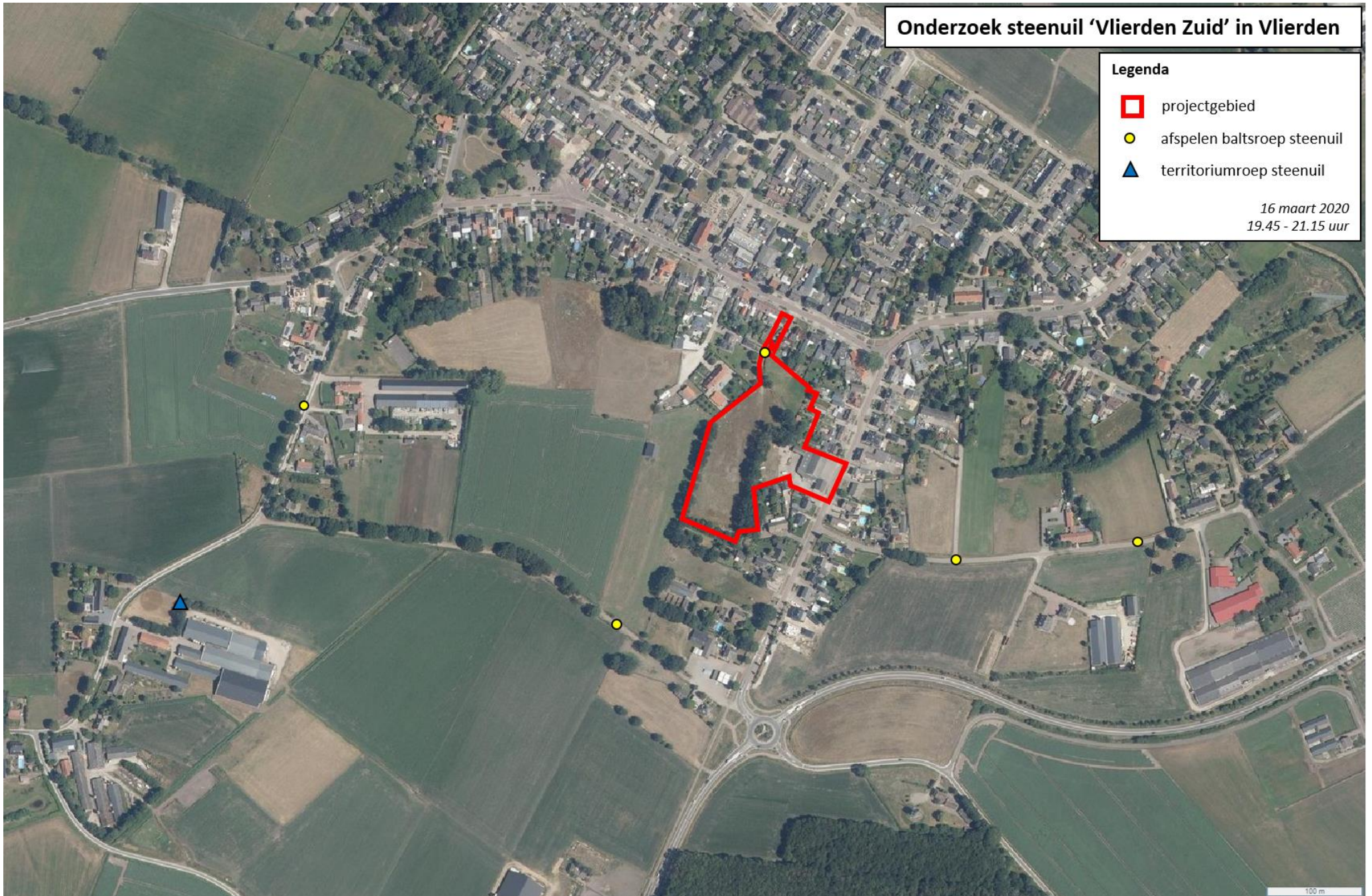


Onderzoek steenuil 'Vlieden Zuid' in Vlieden

Legenda

-  projectgebied
-  afspelen baltsroep steenuil
-  territoriumroep steenuil

16 maart 2020
19.45 - 21.15 uur

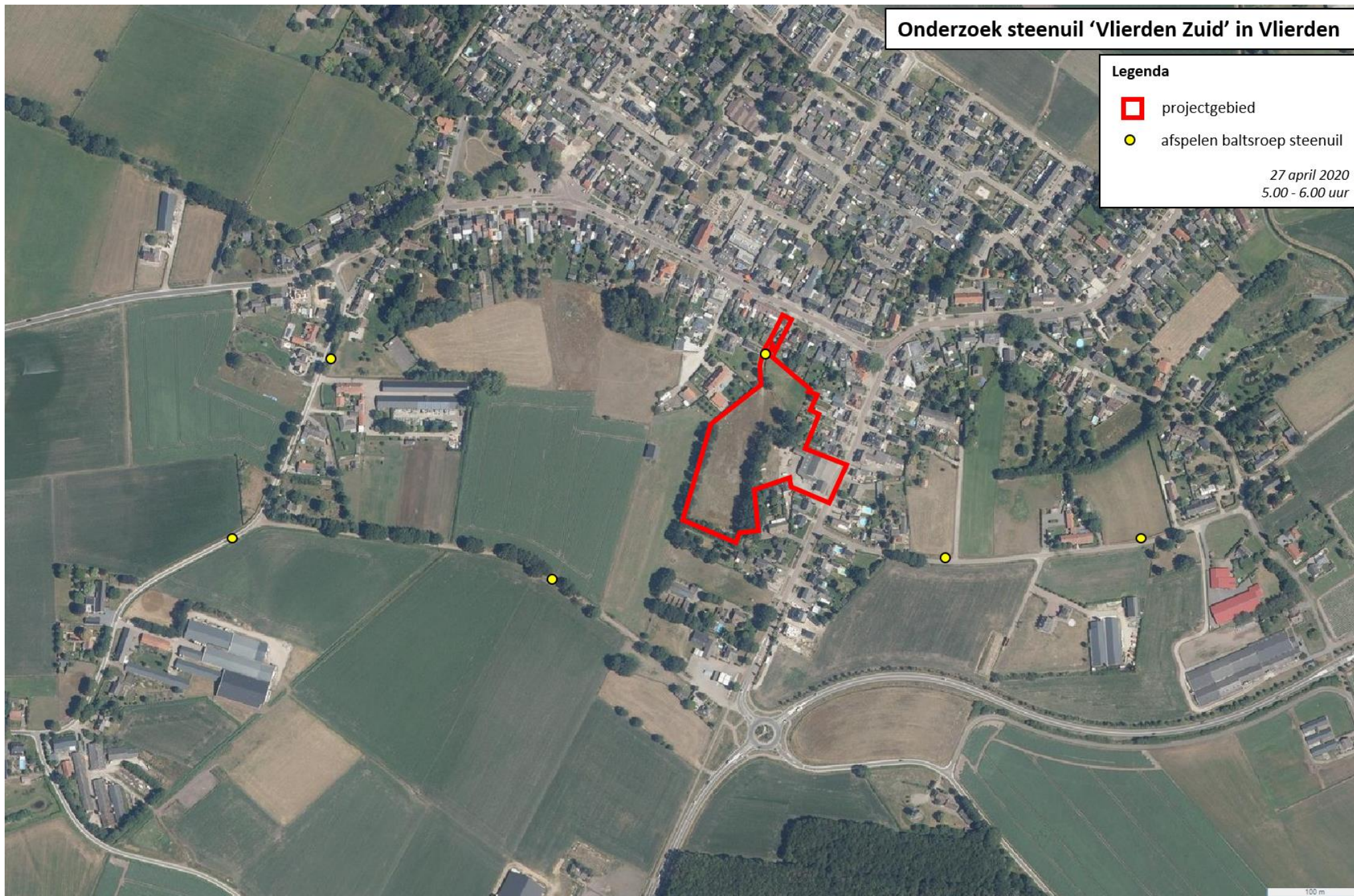


Onderzoek steenuil 'Vlierden Zuid' in Vlierden

Legenda

-  projectgebied
-  afspelen baltsroep steenuil

27 april 2020
5.00 - 6.00 uur



Bijlage 4

Waarnemingen vleermuizen



Onderzoek vleermuizen 'Vlieden Zuid' in Vlieden

Legenda

-  projectgebied
-  baltsterritorium
-  foerageren

29 augustus 2019
20.30 – 23.30 uur

Gewone dwergvleermuis 1x

Laatvlieger 1x (kortstondig)
Gewone dwergvleermuis 2x (kortstondig)

Gewone dwergvleermuis 1x

20 m

Onderzoek vleermuizen 'Vlieden Zuid' in Vlieden

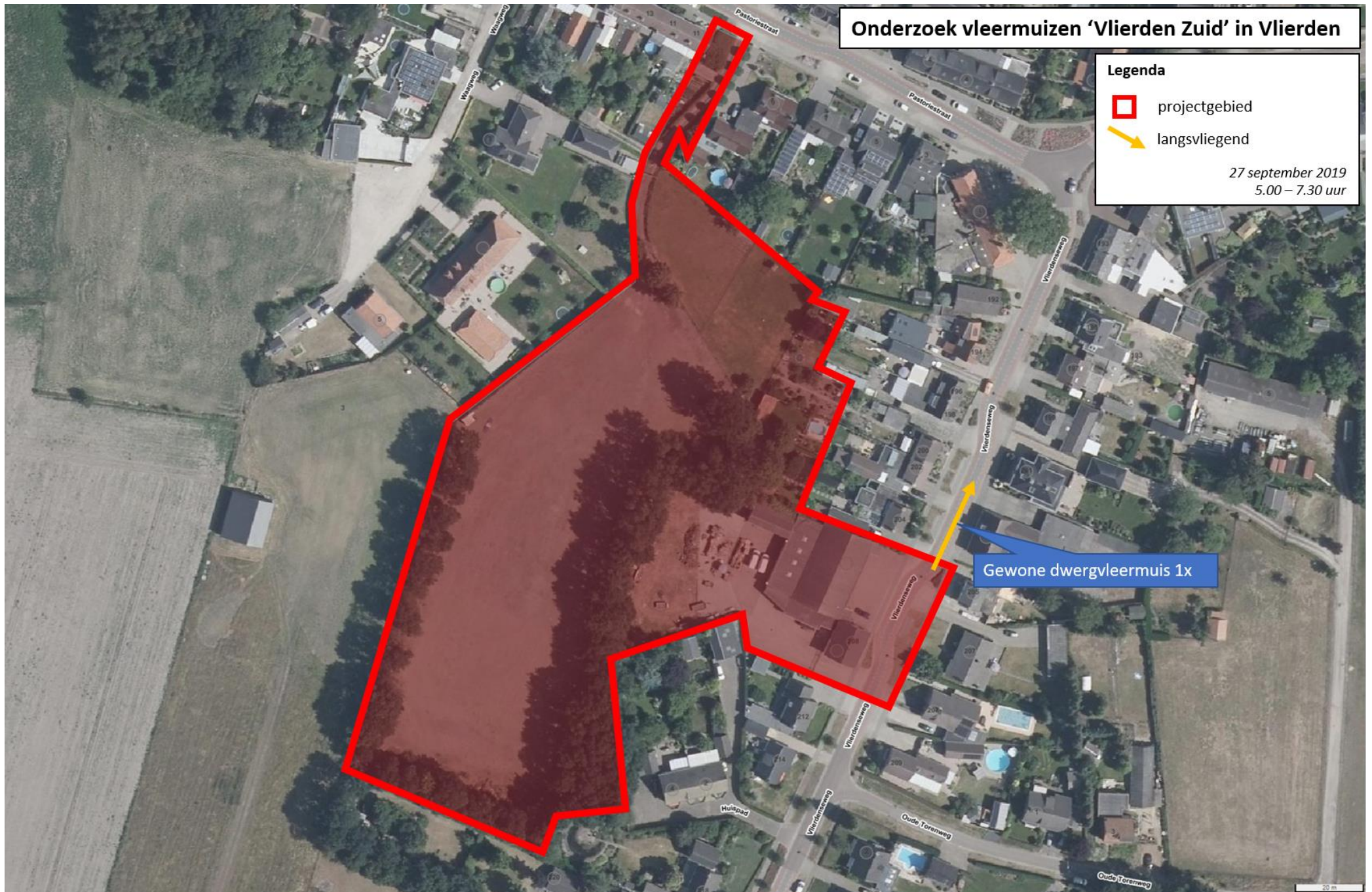
Legenda

 projectgebied

 langsvliegend

27 september 2019
5.00 – 7.30 uur

Gewone dwergvleermuis 1x



Onderzoek vleermuizen 'Vlieden Zuid' in Vlieden

Legenda

-  projectgebied
-  foerageren
-  kraam-/zomerverblijfplaats
-  zomerverblijfplaats

26 mei 2020
21.30 – 0.00 uur

Laatvlieger 1x (kortstondig)
Rosse vleermuis 1x (kortstondig)
Gewone dwergvleermuis 2x (kortstondig)

Gewone dwergvleermuis 2x (kortstondig)

Laatvlieger 15-20x

Laatvlieger 3x

Gewone dwergvleermuis 1x

20 m

Onderzoek vleermuizen 'Vlieden Zuid' in Vlieden

Legenda

- projectgebied
- foerageren
- ★ kraam-/zomerverblijfplaats
- ☆ zomerverblijfplaats
- langsvliegend

25 juni 2020
2.20 – 5.20 uur

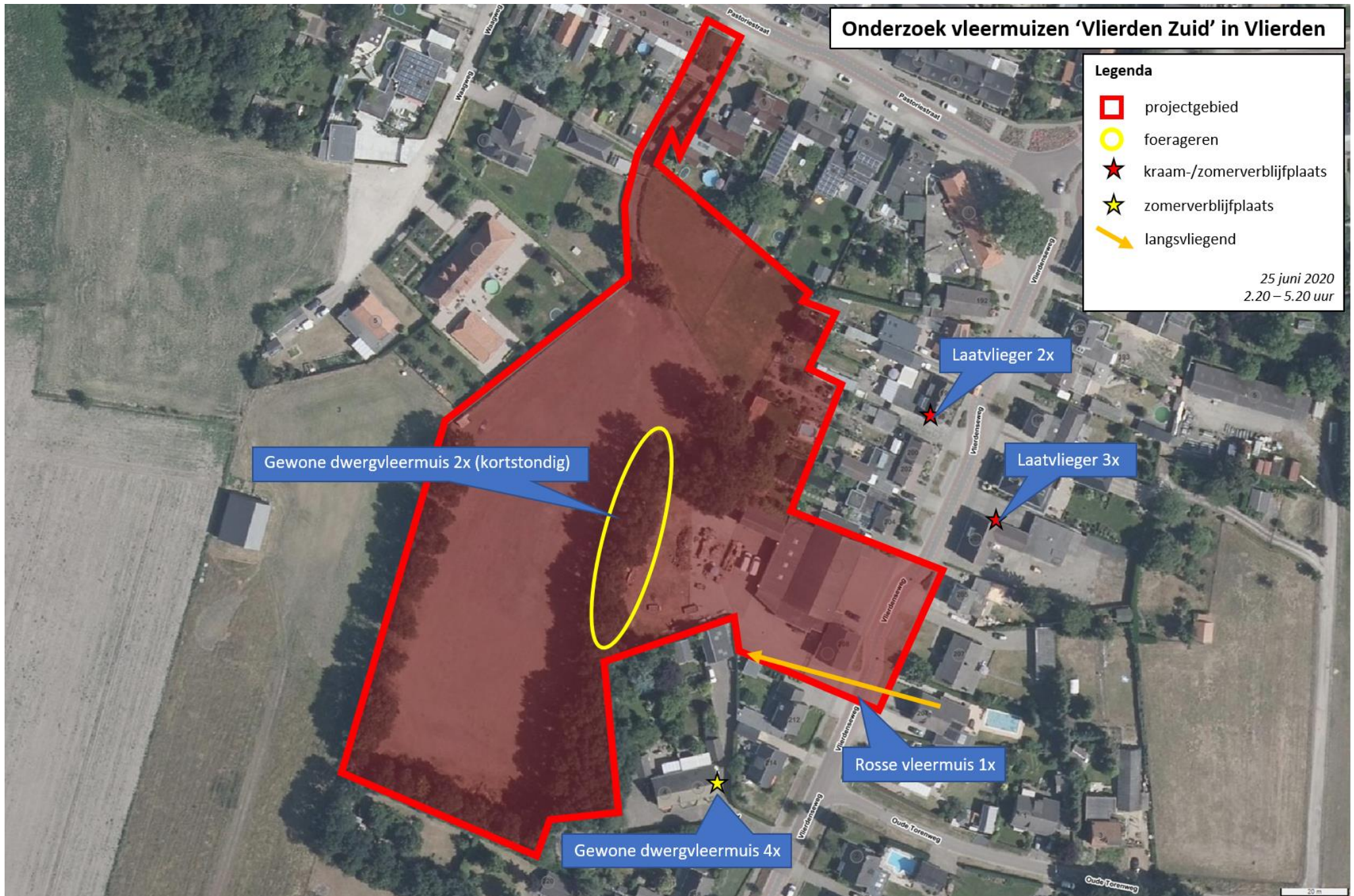
Gewone dwergvleermuis 2x (kortstondig)

Laatvlieger 2x

Laatvlieger 3x

Rosse vleermuis 1x

Gewone dwergvleermuis 4x



Ons groene inzicht brengt uw groen in zicht!



Expertteam Remote Sensing

Wij monitoren de groene leefomgeving met lucht-foto's, satellietbeelden en laserscandata. Wij brengen 'bijna live' groen in zicht en laten zien wat groen doet met het lokale klimaat én wat het klimaat doet met ons groen. Ons expertteam bestaat uit Remote Sensing specialisten, programmeurs, modelleers en gebiedsanalisten.

Expertteam Groene Data

Wij maken 'big (green) data' toegankelijk, toepasbaar en zichtbaar. Wij zetten groen letterlijk op de kaart en bieden inzicht in groene kansen.

Ons expertteam bestaat uit data-experts, ruimtelijk analisten en programmeurs. Specialisten op het gebied van fotogrammetrie, sensoriek en mobile mapping maken het team compleet.



Expertteam Groene Leefomgeving

Ons groene inzicht slaat bruggen tussen groen, grijs, blauw en rood. In ons team werken boomtechnisch adviseurs, ecologen, dendrologen, toezichthouders, juristen, bestek- & contractdeskundigen, ontwerpers, stedenbouwkundigen en klimaat-adaptatiespecialisten samen.



